

LIBRIS

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BOTA, GABRIEL

Read & Ride to El Fin del Mundo / Gabriel Bota, Rudolf Nyari. -

București : Librex Publishing, 2025

ISBN 978-630-353-016-1

I. Nyari, Rudolf

796.61

Editor: Ionuț Radu

Redactor: Irina Tudor

DTP: Ciprian Butnaru

Corector: Corectura.ro

LIBREX PUBLISHING

Str. Episcopul Radu, nr. 30, Sector 2, București

Tel.: 0723 193 019

comenzi@librex.ro

www.librex.ro

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii

Librex Publishing.

Copyright ©2025 Editura Librex Publishing.

Gabriel Bota

Rudolf Nyari

READ AND RIDE **TO EL FIN DEL MUNDO**

*Primii oameni din istorie
care au ajuns cu bicicletele pe Insula Capul Horn
– o poveste reală despre motivație și curaj*

Librex Publishing

2025

PROLOG

		9
1	Cititorul care a urcat pe bicicletă	11
2	Pregătirea pentru imposibil	17
3	Zboruri, peripeții, întâlniri	25
4	Ziua 1: Punta Arenas Primul pas. Primul vânt. Prima respirație conștientă.	37
5	Ziua 2: Punta Arenas – San Gregorio 240 km de vânt, praf și voință. 16 ore de pedalare între pustiu și adevăr, între gând și tăcere.	51
6	Ziua 3: San Gregorio – Cerro Sombrero Trecerea. O luptă cu aerul și o pace în mijlocul pustietății.	69
7	Zilele 4 & 5: Cerro Sombrero – San Sebastián – Río Grande 530 de kilometri de frig, gheață, granite și revelații. Până unde poate duce o carte? Până în noi.	85
8	Ziua 6: Río Grande – Tolhuin Ploaie, poduri, păduri, glezne luxate și pâine caldă în Țara de Foc. Un pas înainte de El Fin del Mundo.	101

9	Ziua 7: Tolhuin – Ushuaia Drumul dintre lumi. Pasul Garibaldi, lacuri de sticlă, munți cu gheață și o carte lăsată la marginea Pământului.	111
10	Ziua 8: Ushuaia – Marginea lumii. Mijlocul drumului.	123
11	Ziua 9 – Decizia	137
PARTEA A DOUA: Călătoria spre Capul Horn		143
12	Punctul fără semnal „Înainte de liniște, e vântul. După liniște, e întrebarea: ce urmează?”	145
13	Ziua „Expediție Ghețarul Pia” – viața în alb. Sau cum am învățat să ascultăm ghețarii Dimineața care a început cu frig	151
14	Ghețari, furtună în Pacific și visul de a merge mai departe Dimineața începe cu liniște – liniștea care anunță furtuna	167
15	Ziua „Capul Horn” – când visul devine realitate Așteptarea înaintea limitelor lumii	177
16	Ziua „Pinguini – Insula Magdalena – întoarcerea spre Punta Arenas”	189
EPILOG		195

„Salutare! Azi nu voi scrie mult. Experiența trăită e inimaginabilă! Cu durere, voință, ceață, determinare, frig, vânt, bucurie! O imensă bucurie! La capătul propriu al lumii: Nordkapp! De acum, putem spune: **Am fost aici!**”

Acea a fost dovada că *nimic nu e imposibil*. Că poți învinge orice limită, dacă ai alături un prieten, o carte și un vis clar. Acolo, pe Nordkapp, la limita nordului, a apărut pentru prima oară ideea marii aventuri care urmează: dacă am ajuns aici, **putem ajunge și în partea cealaltă a lumii**. La Capul Horn.

Noi suntem Gabriel Bota și Rudolf Nyari, doi prieteni, doi visători cu pedale, doi oameni care cred în puterea exemplului. Organizăm Festivalul Internațional de Carte Transilvania, iar „Read & Ride” este proiectul prin care încercăm să spunem lumii, mai ales tinerilor: **citește, trăiește, descoperă, mișcă-te!** Ai un trup. Ai o minte. Folosește-le împreună.

A treia aventură – cea din această carte – a fost cea mai grea. Până la „**El Fin del Mundo**”, capătul lumii sudice. **Țara de Foc**. Ghețari, drumuri de piatră, furtuni, căderi, o misiune de a duce două exemplare din *Toate pânzele sus!* acolo unde nimeni n-a ajuns cu bicicleta: **Capul Horn**.

Dar această carte nu e doar despre kilometri, ci și despre ceea ce rămâne în om după ce îndrăznește. Este despre hărțile interioare pe care le desenăm când nu ne dăm bătuți. Despre puterea unei cărți de a te schimba. Despre a trăi din plin. Despre sens.

Așadar, dacă ai deschis acest volum, te invităm să vii cu noi. Să pedalezi alături de noi. Să cazi și să te ridici. Să râzi, să sângerezi, să urla, să visezi. Și, mai ales, să citești.

Cu Speranța înainte!

Cu drag,
Gabi & Rudy

1

Cititorul care a urcat pe bicicletă

La început nu a fost drumul.

La început a fost cartea.

O carte citită în copilărie – *Toate pânzele sus!*, de Radu Tudoran – care a aprins o scânteie.

Ce poate o carte? O carte e un chibrit. Îți aprinde imaginația. Te luminează înăuntru. Și, uneori, îți dă foc vieții vechi pentru ca alta să înceapă. Nu te schimbă neapărat din prima pagină, dar îți pune în inimă o întrebare care nu pleacă niciodată: **ce-ar fi dacă?**

Apoi a venit o idee simplă, dar greu de pus în practică: **să pedalezi mii de kilometri, purtând cu tine o carte și un mesaj**. Nu pentru glorie, nu pentru like-uri, ci pentru a dovedi că lectura și mișcarea pot merge împreună. Că viața adevărată se întâmplă când combini gândul și acțiunea. Spiritul și trupul.

„Curajul începe atunci când pui în același rucsac capul și inima. Când citești și mergi, când visezi și transpiri. Nu poți ajunge departe doar cu idei. Dar nici doar cu forță. Trebuie amândouă. Iar între ele, ca o punte de funie, e voința.”

Era anul 2017. Gabriel Bota, scriitor și organizator al Festivalului Internațional de Carte Transilvania, își propunea o nebunie: să traverseze zece țări europene pe bicicletă și să citească, pe drum, zece cărți. Din România până în Danemarca și cu final în Barcelona, 4.844 de kilometri în 40 de zile. Să aducă lectura în mișcare.

Sună mult, nu? Dar și 40 de zile înseamnă doar o zi... repetată de 40 de ori cu hotărâre. Acesta e **secretul sportului**: nu forța. Ci consecvența. Iar **secretul lecturii** nu e înțelepciunea. Ci constanța cu care deschizi o lume și o locuiești.

Ideea era simplă și revoluționară în același timp: dacă vrei ca tinerii să citească, arată-le că pot face asta oriunde. Chiar și pe bicicletă, la capătul unei urcări de 1.000 de metri.

Uneori, cel mai greu nu e să faci ceva imposibil. Ci să-i convingi pe alții că **imposibilul poate deveni o formă de normalitate**.

A fost prima ediție „Read & Ride”. A fost greu. Dar a fost și începutul.

Gabi: „Mi-am dat seama că lumea nu are nevoie doar de proiecte educaționale, ci și de povești vii. De oameni care să trăiască ceea ce spun. Așa a apărut «Read & Ride». Călătoria nu era doar despre geografie. Era despre minte, corp și voință. Era despre cum transformi o carte într-un gest public, într-un act de cultură fizică și mentală”.

E ușor să spui ce ar trebui să facă tinerii. Mai greu e să te pui în șaua unei biciclete, să treci prin ploaie, să dormi în cort și să le spui: „Am făcut-o eu, poți și tu”. Exemplul nu e doar cea mai bună metodă de a învăța. Uneori e singura.

A urmat pauza. Dar ideea nu s-a stins. Dimpotrivă.

În 2022, Read & Ride s-a transformat din monolog într-un dialog: Gabriel l-a cooptat pe prietenul său **Rudolf Nyari**, coach profesionist, biciclist pasionat și om al sensurilor profunde. Cei doi pornesc împreună într-o nouă aventură, mai îndrăzneță: să treacă **Cercul Arctic cu bicicletele**, până în cel mai nordic punct al continentului, Nordkapp, în cadrul Read & Ride 2 Arctic Circle.

„Știi ce face prietenia cu adevărat importantă? Nu că ai cu cine să râzi. Ci că ai cu cine să împingi. Gânduri. Limite. Frici. Idei. Curajul în doi e mai mult decât suma curajului individual. E un scut invizibil împotriva renunțării.”

Au traversat Norvegia, Finlanda și Suedia. Au primit peste 8.000 de mesaje de susținere de la tineri din toată țara, în special din licee. Au fost întrebați ce citesc, ce mănâncă, cum dorm, de ce fac asta. Mesajul era clar: **lectura și sportul pot deveni un mod de viață**. Dar, mai ales, pot inspira.

Rudy: „Poate nu toți vor deveni cicliști. Dar poate un copil va merge azi pe jos până la bibliotecă. Sau va lăsa telefonul deoparte pentru o oră și va deschide o carte. **Nu poți schimba lumea într-o zi. Dar poți aprinde scânteii în fiecare**”.

Punctul culminant al acelei ediții: Nordkapp, locul unde lumea, efectiv, pare că se termină. O stâncă bătută de vânturi, un tunel sub mare, ceață și o urcare infernală, atât fizic, cât și mental.

Gabi: „Am ajuns acolo aproape plângând. Nu de durere. De emoție. De sens. Am simțit că fiecare pedală ne-a adus mai aproape de noi înșine”.

Unele locuri sunt doar geografice. Altele sunt simboluri. Când ajungi la Nordkapp, nu te întâlnești cu pământul. Te întâlnești cu tine, cel care ai continuat când puteai să te oprești.

Nordkapp – locul unde Pământul își ține respirația

Nordkapp (sau Capul Nord) nu este doar un punct geografic pe hartă. Nu este doar un promontoriu stâncos care se înalță abrupt deasupra Oceanului Arctic, la 71°10'21" latitudine nordică. Este o linie de hotar simbolică – între întuneric și lumină, între tăcere și vânt, între „mai departe” și „nu se poate”.

Când ajungi acolo, nu ai ajuns doar într-un **punct extrem al Europei**. Ai ajuns într-un loc care sfidează cuvintele. Stânca aceea solitară, cu globul metalic în vârf, pare un capăt de lume inventat de

un scriitor nordic melancolic. În jur – nimic. Doar oceanul și cerul, ambele infinite, ambele cenușii, ambele tăcute.

Uneori, soarele de la miezul nopții îți aruncă o lumină fantomatică. Alteori, viscolul îți mușcă din obraji, ca și cum ți-ar cere un tribut pentru îndrăzneala de a fi ajuns.

Nordkapp e mai mult **despre ceea ce simți** decât despre ceea ce vezi. E despre liniștea care te inundă, despre pașii pe care îi auzi clar pe stâncă umedă, despre întrebarea: „De ce am venit până aici?”. Și răspunsul, tăcut, apare în sufletul tău: „*Pentru că aveam nevoie să știu că pot*”.

Este un capăt care nu închide, ci deschide. Un loc în care înțelegi că „**extrem**” nu înseamnă sfârșit, ci **începutul a ceva în tine**.

Nordkapp nu îți oferă explicații. Îți oferă un spațiu în care să taci și să simți.

Și **poate că asta căutăm cu toții** – un loc unde Pământul își ține respirația... ca să putem auzi mai bine ce ne spune inima.

Read & Ride devenise deja mai mult decât un proiect. Era un manifest. O formă de viață. O **dovadă vie că atunci când încerci să schimbi lumea, nu ai nevoie decât de o bicicletă, o carte și un scop**.

Gabi: „Ce înseamnă să trăiești cu adevărat? Poate exact asta: să găsești un sens și să te ții de el cu toate puterile. Chiar și atunci când doare. Mai ales atunci”.

Normal, nu ne oprim aici!

La finalul ediției din nord, cei doi prieteni s-au întrebat: dacă am ajuns la capătul lumii de nord, ce-ar fi să mergem până la celălalt capăt? De la **Polul Nord** la marginea **Antarcticii**. De la Nordkapp la **Capul Horn**. De la ceața de la Marea Barents la vânturile de gheață ale Strâmătorii Magellan.

Așa s-a născut **Read & Ride to El Fin del Mundo** – cea mai ambițioasă, periculoasă și poetică dintre toate expedițiile.

Ce-i între două extreme geografice? Lumea. Oameni. Provocări. Căderi. Ridicări. Lecții. Zile în care nu mai poți. Și dimineți în care totuși o iei de la capăt. Nu pentru că trebuie. Ci pentru că ți-ai promis.

Această carte spune, pas cu pas, această poveste. Dar pentru a o înțelege cu adevărat, trebuie să știi că nu a fost niciodată vorba despre distanță. A fost despre **ce înseamnă să mergi până la capăt pentru o idee.**

O idee simplă, dar care poate schimba vieți:

Citește. Fă sport. Trăiește.

Rudy: „Pentru că între o zi în care doar exiști și o zi în care trăiești cu sens e o diferență cât între mersul pe loc și mersul până la capătul lumii. Poți rămâne acasă. Sau poți pedala printre idei, visuri și limite. Tu alegi”.

Sportul, ca poezie. Lectura, ca salvare.

Lectura nu este o activitate. E o formă de supraviețuire.

Într-o lume grăbită, hiperconectată și deseori superficială, a citi poate părea un lux. Dar nu e. Este o formă de igienă a sufletului. Un antrenament pentru empatie. Un duș pentru minte.

Cartea nu concurează cu lumea. Cartea este o altă lume.

Sportul, în schimb, este o metaforă a mersului înainte.

Nu alergi ca să fugi de ceva. Alergi ca să înțelegi că durerea trece. Că oboseala nu e sfârșit, ci început.

Că **disciplina** nu e pedeapsă, ci libertate în formă aplicată.

Gabi: „Un corp sănătos îți oferă verticalitate. O minte sănătoasă îți dă direcție. Când le ai pe amândouă, nu mai poți fi manipulat cu ușurință”.

2

Pregătirea pentru imposibil

Toate marile povești încep cu o întrebare. A noastră a fost simplă: **Dacă am ajuns la capătul lumii de nord, de ce să nu mergem și la celălalt capăt, în sud?**

Așa a apărut ideea. Într-o zi de toamnă târzie, în Cluj, în mijlocul unui dialog care nu avea, la început, nimic aventuros. Doar o discuție între doi prieteni care fuseseră deja până în Nordkapp și care simțeau că acel drum i-a schimbat definitiv. **De la Marea Barents la Strâmtoarea Magellan, de la Cercul Arctic la Țara de Foc.**

- Gabi, știi care e cel mai sudic oraș al lumii?
- Ushuaia. În Argentina.
- Și mai jos?
- Capul Horn.
- Hai acolo.

N-a fost nicio ezitare. Niciun „nu știu dacă putem”. Doar un plan schițat cu pixul pe o foaie de hârtie și o hotărâre atât de adâncă, încât părea că fusese acolo dintotdeauna. Nu a fost o decizie luată pentru a demonstra ceva. A fost o **nevoie interioară**, o dorință de a închide cercul început odată cu primul drum.

Read & Ride to El Fin del Mundo devenea realitate.

Dar cum te pregătești pentru imposibil?